

یکصدمین سال رحلت بزرگ مردی که با مرگ ارادی درگذشت

همایش بزرگداشت یکصدمین سالگرد آیت‌الله العظمی «آقاجنفی اصفهانی» با عنوان «مرجع بیداری» با رونمایی از 12 عنوان از تالیفات این عالم ربانی...

همایش بزرگداشت یکصدمین سالگرد آیت‌الله العظمی &171#171;آقاجنفی اصفهانی» با عنوان &171#171;مرجع بیداری» با رونمایی از 12 عنوان از تالیفات این عالم ربانی، روز پنجشنبه 14 مهرماه در محل خانه مشروطیت اصفهان برگزار می‌شود. به گزارش خبرآنلاین به نقل از روابط عمومی همایش، بزرگداشت یکصدمین سالگرد آیت‌الله العظمی &171#171;آقاجنفی اصفهانی» تحت عنوان &171#171;مرجع بیداری» با رونمایی از 12 عنوان از تالیفات این عالم ربانی، روز پنجشنبه 14 مهرماه در محل خانه مشروطیت اصفهان برگزار می‌شود. این همایش در 5 محور &171#171;علمی (فقهی - کلامی)&171#171;، &171#171;اخلاقی - عرفانی&171#171;، &171#171;تاریخی&171#171;، &171#171;اجتماعی و فرهنگی&171#171; و &171#171;نهضت بیداری اسلامی (حفظ هویت شیعی و مقابله با سلطه غرب)&171#171; فراخوان مقاله شده است و به گفته دبیر آن در در دو نوبت صبح و بعد از ظهر و با سخنرانی جمعی از اساتید فرهیخته حوزه و دانشگاه برگزار می‌شود.

آیت‌الله آقاجنفی اصفهانی با موت ارادی درگذشت

آیت‌الله عبدالله جوادی آملی در دیدار اعضای همایش &171#171;مرجع بیداری» که هفته پیش انجام شد، آیت‌الله نجفی اصفهانی را از شخصیت‌های کم‌نظیر میان عالمان دین معرفی کرد. این فیلسوف مجتهد ابراز داشت: اصل کلی آن است که؛ &171#171;العلماء ورثة الأنبياء» یعنی عالمان وارثان راستین انبیا هستند، یعنی عالمان هم معنا کردند و هم عمل کردند و هم دیگران را به این معنا و عمل هدایت کردند.

معظم‌له افزود: کسی که کتاب‌هایی که از انبیا و اولیا رسیده است را می‌خواند، می‌فهمد و درس می‌گوید وارث پیامبر نیست، خواه فقه باشد خواه فلسفه باشد و یا عرفان، اولین و عنصری‌ترین معنای وراثت انبیا تحقیق معنای ارث‌بری است. آیت‌الله جوادی آملی ابراز داشت: در ارث مادی تا مورث نمیرد چیزی به وارث نمی‌رسد اما در ارث علمی و معنوی انبیا، تا وارث نمیرد چیزی به او نمی‌دهند بنابراین خیلی از علما، علمای دین‌اند اهل سعادت و بهشت‌اند ولی وارث انبیا نیستند. این فیلسوف مجتهد افزود: تنها آن گروهی از عالمان وارث انبیا هستند که بمیرند به &171#171;موتوا قبل أن تموتوا» برسند، با موت ارادی بمیرند تا از مورتانشان ارث ببرند. این مرجع تقلید ادامه داد: مرحوم آیت‌الله آقا شیخ محمدتقی نجفی اصفهانی از زمره این عالمان بود که با موت ارادی درگذشت و وارث سهمی از علوم انبیا شد.

راه مرگ ارادی چیست؟

این فیلسوف مجتهد با طرح این سؤال که راه مرگ ارادی چیست؟ و چگونه انسان می‌میرد تا وارث علوم انبیا بشود؟ افزود: انبیا(ع) در سه عنصر محوری ممتاز بودند: هم معلومات آنها با معلومات دیگران فرق داشت، هم روش علمی آنها با روش علمی عالمان دیگر فرق داشت و هم آثار و برکات علمی آنها با آثار و پیامدهای علمی دیگران فرق داشت و دارد.

مفسر بزرگ قرآن کریم افزود: مهم‌ترین بخش معلومات انبیا(ع) مساله توحید و اسمای حسنی الهی، وحی و نبوت، فرشتگان، برزخ و معاد، بهشت و جهنم، صراط و میزان و موافق قیامت و آشنایی به پنجاه هزار سال که برای برخیها به اندازه یک نماز واجب است می‌باشد بنابراین اینها را انبیا فهمیدند.

این فیلسوف مجتهد اضافه کرد: معلومات آنها گرچه مربوط به کلّ جهان است اما عنصر محوری معلومات انبیا را این بخش‌ها تشکیل می‌دهند، روش علمی آنها هم روش مدرسه نیست ممکن است کسی مدرسه برود و آموزگار ببیند، مکتب برود، مکتب رفتن مانع نیست ولی مکتب رفتن شرط راه انبیا هم نیست، ممکن است کسی مکتب نرود و مسئله‌آموز باشد.

معظم له ابراز داشت: انبیا بدون اینکه مکتب بروند یعنی راه تجربه حسّی و راه تجرید عقلی را بدون اینکه راههای فوق را طی کنند راه شهود قلبی را می‌پیمایند و زودتر از همه و سریع‌تر از همه و بهتر از همه به مقصد می‌رسند.

این فیلسوف مجتهد اضافه کرد: راه انبیا راه شهود است نه راه حصول، راه علم حضوری است نه علم حصولی، نه راه تصوّر و تصدیق، لذا روش معرفتی انبیا شهود خدا و اسمای حسنی الهی و فرشتگان و آمد و رفت ملائکه را ببینند و امثال ذلک است.

آیت‌الله جوادی آملی افزود: عنصر سوم آثار و برکات علمی عالمان دینی آن است که هم برای خودشان مصداق کامل &171#171;إِتْمَا يَحْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ» هستند و هم نسبت به دیگران زنده کردن جامعه، بیدار کردن امت، پویایی و پایداری امت را به عهده داشت این کار آنها است و بعثت معنایش همین است که آنها برانگیخته شدند تا جامعه را احیا کنند.

استاد برجسته حوزه علمیه قم افزود: این روش، این پیامد در قرآن کریم به خوبی مشخص شده است که فرمود چه در سوره مبارکه انفال چه در آیات دیگر این مضمون است که &171#171;وَاسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ» بیداری غیر از احیا است، ممکن است کسانی جامعه را که خواب‌اند بیدار بکنند اما جامعه مرده را زنده نمی‌کنند، انبیا جامعه مرده را زنده می‌کنند.

مرحوم آیت‌الله نجفی اصفهانی در این سه بخش از شاگردان انبیاست معظم‌له ادامه داد: انسان زنده یا خواب است یا بیدار، اگر خواب بود او را بیدار می‌کنند، بیدار یا ساکن است یا متحرک، اگر ساکن بود تحریکشان می‌دهند و اگر حرکت کند بود سریع‌ش می‌کنند و اینها را همراهی می‌کنند که در سوره نساء فرمود «وَحَسِّنْ أُولَئِكَ رَفِيقًا» اینها هم راه هستند و هم همراه صراط مستقیم اینها هستند که در زیارت جامعه به پیشگاه اهل بیت عرض می‌کنیم: «وَأَنْتُمْ الصِّرَاطُ الْأَقْوَمُ» بنابراین البته توقع نیست کار انبیا را علما انجام بدهند اینها توان زنده کردن مرده‌ها را ندارند اما توان بیدار کردن خوابیده‌ها را دارند.

این فیلسوف مجتهد افزود: مرحوم آیت‌الله نجفی اصفهانی در این سه بخش از شاگردان انبیاست، درست است که سالیان متمادی در ایران، در نجف درس‌های فراوانی خواند در فقه آثاری دارد در اخلاق آثاری دارد در مسائل دیگر آثاری دارند اما آن بخش‌های اساسی‌شان در آن اشارات ایمانیه است که تقریباً 99 اشاره است با یک نور که جمعاً صد می‌شود. در آن کتاب شریف فرمودند: من 130 نسخه عرفانی و امثال عرفانی را بررسی کردم و عصاره مطالب مشروع آنها را در نوشته‌هایم آوردم این یک گوشه است گوشه‌اش آن زیارت‌ها و آن توسل‌ها و آن رفتن به قبرستان تخت فولاد و آن اربعین‌گیری‌هاست.

آیت‌الله جوادی آملی اظهار داشت: معلومات مرحوم آیت‌الله نجفی اصفهانی و روش علمی او و آثار و برکات علمی او در این سه جهت می‌تواند این بزرگوار را شاگرد انبیا قرار بدهد، وقتی شاگرد آنها شدند با آنها ارتباطی پیدا می‌کنند و چون با ریاضت‌ها به موت ارادی رسیده‌اند می‌توانند وارث آنها بشوند و می‌توان درباره او و امثال او گفت «وَالْعُلَمَاءُ وَرِثَةُ الْأَنْبِيَاءِ» غالب نوشته‌های این بزرگوار درباره معارف توحیدی است درباره خدا و توحید خدا و اسمای حسنی او، وحی و نبوت و امثال اینها است که از نظر معلوم روش انبیا را دارد از نظر روش علمی روش انبیا را دارند، برای اینکه بسیاری از مطالب اینها را می‌گویند با ریاضت و کشف و شهود برای من حل شد این ریاضتها بر اساس وَیُزَكِّهِمْ مَعْقُول است.

وی افزود: در بیانات نورانی حضرت علی(ع) است که در نهج‌البلاغه آمده فرمود: «هَذِهِ نَفْسِي عَرَضُهَا بِالتَّقْوَى» ریاضت یعنی تمرین، من جانم را با تقوا تمرین می‌دهم «هَذِهِ نَفْسِي عَرَضُهَا بِالتَّقْوَى» نفس یک موجود مجرد است وقتی غبار نگیرد با گناه و با غفلت غبارآلود نشود اسرار الهی در او می‌تابد گناه غبار است چرک است به تعبیر قرآن کریم که فرمود: "كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ" رِن یعنی چرک یعنی این سیئات گفتاری و رفتاری و نوشتاری و مانند آن این رِن و چرک و غباری است روی صحنه آینه دل خب آینه غبارآلود جایی را نشان نمی‌دهد چه سَرّی در آینه‌ای که بسته است منعکس می‌شود؟

اگر کسی با ریاضت صحنه دل را شفاف کند اسرار عالم در او می‌تابد مفسر بزرگ قرآن کریم افزود: اگر کسی با ریاضت صحنه دل را شفاف کند اسرار عالم در او می‌تابد این راهی است رفتنی که عده‌ای از بزرگان رفتند مرحوم آیت‌الله نجفی هم از همین قبیل است، اینکه در سوره مبارکه "انفال" فرمود: "إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا" این یک حرف تازه‌ای است که انبیا آوردند این حرفی است که قبل از انبیا نبود در خارج حوزه نبوت نیست آن حرفی که در حوزه‌ها و دانشگاه‌ها رواج داشت و دارد همین است.

وی ادامه داد: "مَنْ فَقَدَ حَسًّا فَقَدْ فَقَدَ عِلْمًا" اما این حرف حرف آسمانی است "مَنْ فَقَدَ تَقْوًا فَقَدْ فَقَدَ عِلْمًا" این حرف نبود الآن هم نیست آن درست است کسی نمی‌گوید حرفی که از دیرزمان رایج بود در کشورهای دانش‌پژوه و دانش‌پرور که "مَنْ فَقَدَ حَسًّا فَقَدَ فَقَدَ عِلْمًا" درست است کسی منکر آن نیست اما تنها راه تجربه و تجربه حسّی کافی نیست بخشی از معلومات را تجربه حسّی حل می‌کند اما بخش دیگرش را تجرید که فلسفه و کلام است حل می‌کنند و بخش دیگرش را مشاهده که از فلسفه و کلام هم بر نمی‌آید حل می‌کند.

این فیلسوف مجتهد افزود: اینکه خداود در سوره مبارکه انفال فرمود "إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا" یعنی تقوا باعث رسیدن به مقام فرق بین حق و باطل، خیر و شرّ، حسن و قبیح، صدق و کذب و اینها است، این کار آسانی نیست و اگر مرحوم کلینی در جلد دوم کافی آن حدیث حارثه‌بن‌مالک را که به محضر حضرت رسیده است و مرحوم آقای نجفی هم خیلی به آن حدیث اشاره می‌کنند که به پیامبر(ص) عرض کرد "مَنْ أَصْبَحَتْ كَأْتَى إِلَى عَرْشِ الرَّحْمَنِ بَارِزًا" و حضرت هم تصدیق کرد بعد فرمود "هَذَا عَبْدٌ نَوَّرَ اللَّهُ قَلْبَهُ" این راه باز است چه اینکه فرمود "كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ * لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ" این "لَتَرَوُنَّ" یعنی الآن که اینجا نشستنی جهنم را می‌بینی نه اینکه بعد از مرگ می‌بینی چون بعد از مرگ کفار هم می‌بینند می‌گویند "رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا" پس قرآن آن راه شهود را به سوی ما باز کرده است تعلیمات عادی ما هم با این گونه از معارف همراه است.

معظم‌له افزود: به ما گفتند به زیارت اهل قبور بروید البته تذکره و موعظه را به همراه دارد ثواب را به همراه دارد، اینها از برکات زیارت اهل قبور است اما زیارت اهل قبور به منزله یک مدرسه است نه مدرسه تجربی حسّی، نه مدرسه تجربی فلسفی و کلامی، مدرسه شهودی برای اینکه ادب زیارت این است که وقتی به حضور این بزرگواران رسیدیم عرض کنیم «وَالسَّلَامُ عَلَى أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنْ أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَا أَهْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَيْفَ وَجَدْتُمْ قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» اینها را قسم می‌دهیم به الله که آن را که خبر شد خبری باز آید نه اینکه آن را خبر شد خبری باز نیاید می‌گویند وقتی می‌روید در قبرستان از آنها بخواهید آنها را قسم بدهید به خدا بگویند آتجا چه خبر است؟ چه دیدید؟ آتجا چه می‌خواهند؟ اینکه با علم حصولی نیست اینکه با حس و تجربه نیست تا بگوییم «مَنْ فَقَدَ حَسًّا فَقَدَ فَقَدَ عِلْمًا» نه آنها این حس را دارند نه ما با چشم و گوش عادی می‌شنویم آنها چه می‌گویند راه مفهوم هم که نیست این را رؤیاست یا رؤیت یا انسان در بیداری به جایی می‌رسد.

آیت‌الله جوادی آملی افزود: وجود مبارک حضرت امیر که بعد از جریان صفین آن کسی که در خدمتش بود نزد حضرت آمد در

وادی‌السلام و با آنها مذاکره کرد و سخنی گفت و سخن آنها را شنید یا لاقلاً انسان در عالم رؤیا مشاهدات خوبی داشته باشد با اینها صحبت بکند زیارت قبور، مدرسه است و آقای نجفی این راهها را طی کرده چه در تخت فولاد اصفهان چه در نجف.

این فیلسوف مجتهد ابراز داشت: بنابراین «مَنْ فَقَدَ تَقْوَاهُ فَقَدْ فَقَدَ عِلْمَهُ» آن علم آدم را وارث انبیا می‌کند نه این علم‌های حوزوی و دانشگاهی برای اینکه این کشف خلاف در آن هست آن کشف خلاف در آن نیست و مرحوم آقای نجفی این قسمت مهم کوشش آن راه‌چندین جا می‌گوید من و برادرم در این ریاضت حضور و ظهور داشتیم منتها او در نجف مانده من در همان عالم به من گفتند که باید برگردی به شهر خودت مأموریت داری آمدم اصفهان سالیان متمادی در اصفهان بودم آنجا حوزه علمیه تشکیل دادم بزرگوارانی تربیت کردم پس این هست برای ما خسارت است که این راه را طی نکنیم و بگوییم «العلماء ورثة الأنبياء» این کار آسانی نیست اینجا موت ارادی می‌طلبد تا انسان از مورث خود ارث ببرد موت ارادی هم راهش تهذیب است.

مفسر بزرگ قرآن کریم افزود: بنابراین روشی که انبیا داشت که روش مشاهده بود شنیدن صدای ملائکه بود دیدن ملائکه بود این روش را این بزرگواران طی کردند منتها انبیا در قله‌اند اینها در دامنه کوه‌اند ولی راه همین است یک وقت است راه مفهوم و راه تجربه حسّی را کسی طی می‌کند او یک کوی دیگری است اما کسی در این راه می‌رود حالا کسی بالای قله است یکی دامنه او و تابع او و امت او ولی راه همان راه است منتها او صد می‌بیند این یک می‌بیند ولی همین راه است.

این فیلسوف مجتهد ابراز داشت: چندین جا مرحوم آیت الله نجفی اصفهانی از ریاضات خود سخن می‌گوید از مشاهدات خود سخن می‌گوید این او را جزء وارثان انبیا قرار داده است، پیامد این علم که عنصر سوم است آثار و برکاتی دارد که بیدار کردن خودش و بیدار کردن امت اسلامی و نترسیدن امروز اگر سخن از بیداری اسلامی است خیلی گران نیست، خیلی سخت نیست، برای اینکه بسیاری از مردم هم فهمیدند هم آماده همکاری‌اند اما یک وقت است که آن‌چنان مردم مرده‌اند که هیچ اثری از حیات نیست در این مجموعه کنزالکراچکی چند رساله است یکی از آن رسائل اصلاً رساله به نام رساله العجب یا التعجب است اصلاً رساله اسمش تعجب است مثل اینکه قوانین محقق قمی برای اینکه قانون است فصول صاحب فصول به فصل فصل است آن کتاب آن رساله به نام عجب است چون عجب عجب عجب عجب.

این فیلسوف مجتهد ادامه داد: در آنجا می‌گوید که یک وقت بانویی که دومی ندارد در جهان اسلام آن حضرت صدیقه طاهره(س) است آن چندین بار از مردم عصرش خواست که علی‌بن‌ابیطالب را یاری کنند دختر پیغمبر بود همه به عظمت او آگاه بودند هیچ کس حرف او را جواب نداد یک وقت یک زن دیگری قیام کرد گفت مردم بلند شوید علی‌بن‌ابیطالب را بکشید صدها نفر قیام کردند «عجبا» می‌گوید این را چطوری شما تحمل می‌کنید! یک زن به نام زهرا(س) که عظمت او قابل انکار نیست او مکرّر در مکرّر خواست که بیاید علی را یاری کنید نکردند یک زن دیگر بلند شد گفت بیایید علی را بکشید صدها نفر گفتند لبیک.

معظم له اضافه کرد: این گونه از آثار در عصرهای پیشین بود الآن قدری کمتر شد، آن روزها مسئله جریان تحریم تنباکو به وسیله میرزای شیرازی مطرح شد اما میرزای شیرازی که در نجف این حکم را صادر کردند اگر در ایران علمای بزرگی نظیر مرحوم آیت‌الله نجفی اصفهانی در اصفهان، آیت الله آشتیانی در تهران، بزرگان دیگر اگر نبودند که این حکم اجرا نمی‌شد، این بیداری اسلامی است بعداً هم دیگران را در بخش‌های دیگر بیدار کردند کار انبیا را اینها انجام می‌دهند.

این قرآن پژوه افزود: در بخشهایی از قرآن کریم نام این گروه در کنار نام انبیا آمده که طاعتیان "يَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ" طاعتیان انبیا را و کسانی که جامعه را به قسط و عدل دعوت می‌کنند شهید می‌کنند که نام "الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ" در کنار انبیا آمده اینها همانهایی هستند که راه انبیا را طی می‌کنند.

چگونه علماء وارت انبیاء هستند؟

معظم له ابراز داشت: بنابراین تاکنون روشن شد که معنای "العلماء ورثة الأنبياء" ارث وقتی است که وارث بمیرد نه مورث و موت هم موت ارادی است نه موت طبیعی و چنین عالمی هم در بخشهای معلومات روش انبیا را دارد هم در بخشهای نحوه فراگیری روش انبیا را دارد هم در بخشهای پیامدهای علمی روش انبیا را دارد و این راه باز است.

آیت الله جوادی آملی افزود: در بیانات نورانی حضرت علی (ع) در نهج‌البلاغه آمده است که مردان باتقوا "هُمْ وَ الْجَنَّةُ كَمَنْ قَدَّرَ آهَاهُمْ فِيهَا مُنْعَمُونَ وَ هُمْ وَ التَّارُ كَمَنْ قَدَّرَ آهَاهُمْ فِيهَا مُعَذَّبُونَ" این است که مردان باتقوا را وقتی تعریف می‌کنند می‌فرماید اینها گویا بهشت را دیدند گویا جهنم را دیدند و مانند آن این را می‌گویند مقام احسان که مقام کائنات است از وجود مبارک رسول خدا(ص) سؤال کردند احسان چیست؟

این فیلسوف مجتهد ادامه دادند: حضرت محمد (ص) فرمودند احسان سه قسم است و سه معنا دارد: أحسن یعنی «فعل فعلاً حسناً» کار خوبی کرده قسم دوم احسان است یعنی نسبت به دیگری خیری انجام داده این دو قسم معنای احسان است و روشن است اما احسان یک اصطلاح دیگری دارد که در کتابهای اهل معرفت آن اصطلاح زیاد رایج است و آن از همین حدیث گرفته شده وقتی از حضرت سؤال کردند احسان چیست؟ فرمود: "الإحسان أن تعبد الله كأنك تراه فإن لم تكن تراه فإنه يراك" احسان این است که طریزی خدا را عبادت بکنی که گویا او را می‌بینی وقتی می‌گویی "إِيَّاكَ تَعْبُدُ" گویا او را می‌بینی با چشم دل و بدان که اگر تو نمی‌بینی بدان که او تو را می‌بیند این مقام «کائنات» است آن مقام «کائنات» برای خود اولیای برتر است.

این فیلسوف مجتهد افزود: وجود مبارک حضرت علی (ع) فرمود "ما كنت أبعد رباً لم أره" آن مقام «کائنات» است این مقام «کائنات» مراحل نازل را خلیفه به «کائنات» رسیدند بعد از «کائنات» مثل مرحوم آقای نجفی خیلی از چیزها را می‌گوید

من مشاهده کردم، تسبیح جمادات را شنیدم اینکه قرآن کریم دارد که *إِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ* هم مرحوم شیخ طوسی از ما هم جناب زمخشری از اهل سنت هر دو در بخشهایی که مربوط به حرکت جمادات است "*وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ*" و مانند آن هر دو نقل کردند که وجود مبارک پیغمبر(ص) فرمود قبل از نبوت و بعثت من حجری بود که «کان یُسَلِّم» هر وقت مرا می‌دید سلام می‌کرد «و إني لأعرفه الآن» الآن هم من آن سنگ را می‌شناسم.

کسی مانند آیت الله نجفی به جایی برسد بگوید که من تسبیح جمادات را شنیدم این فیلسوف مجتهد فرمودند: کسی مانند آیت الله نجفی به جایی برسد بگوید که من تسبیح جمادات را شنیدم چنین عالمی می‌شود وارث انبیا این اگر بنا شد جامعه را بیدار بکند در شبهه تنباکو و غیر تنباکو همان راه را می‌رود دیگر. معظم له ابرازداشت: هم اکنون هم به عنوان فخر جهان تشیع و ولایت فقیه و کار روحانیت مسئله تنباکو مطرح است هر وقت می‌خواهند قیام مردمی را مطرح کنند از این گونه علما نام می‌برند از این گونه فتواها و حکمهای ولایی نام می‌برند. این فیلسوف مجتهد تاکید کرد: بنابراین ما این قداست را باید حفظ بکنیم نه بیراهه برویم نه راه کسی را ببندیم اگر نتوانستیم این راه را برویم لااقل آدرس اشتباهی ندهیم راه همین است که اینها رفتند و این لباس، لباس قداست است این همایشها، همایشهای قداست است اینها آموزنده است اگر خدای ناکرده چیزی آلوده بشود آن ربا و سُمعه و امثال ذلک هرگز مُستهلک نمی‌شوند مُهلک‌اند شما مستحضرید که بین مهلک و مستهلک فرق است. معظم له ابرازداشت: اگر یک وقت کسی در حال طبخ غذا است مقداری خاک از بالا بریزد روی این غذا چون دیگ بزرگ است ظرف بزرگ است غذا زیاد است خوردن خاک گرچه حرام است ولی چون مستهلک شد خوردن آن آش یا غذا عیب ندارد ولی اگر همین آشپز یک قطره خون دستش باشد این کلّ آش را آلوده می‌کند این می‌شود مهلک او می‌شود مستهلک بیراهه رفتن راه دیگران را بستن آدرس غلط دادن ظاهر و باطن دو گونه بودن این مهلک است ولی اگر غفلتی کردیم اشتباهی کردیم آن مستهلک است از ما توقع ندارند معصوم باشیم ولی از ما توقع دارند عادل باشیم و این راهها همان راههای بزرگانی است که می‌تواند اثر بکند.

مرحوم آیت الله نجفی فرمودند 130 کتاب را من دیدم و عصاره آنها را اینجا نوشتم به حق راست می‌گوید این فیلسوف مجتهد ادامه دادند: این که مرحوم آیت الله نجفی فرمودند 130 کتاب را من دیدم و عصاره آنها را اینجا نوشتم به حق راست می‌گوید بسیاری از فرمایشات صدرالمتهلین در اسفار به صورت کلمات قصار آمده بدون اینکه نام ببرند فرمایشات حکیم سبزواری در منظومه در فرمایشات ایشان در آن اشارات ایمانی هست بدون اینکه نام ببرند سخنان عرفای بزرگ آمده بدون اینکه نام ببرند ولی این کتاب را گویا در یک محدوده خاص نوشتند و به دلیل اینکه ایشان درباره قاعده الواحد اشکالی دارند که این اشکال نشان آن است که حرفهای عمیق صدرالمتهلین را ندیدند خیال می‌کنند که منظور از "*والواحد لا یصدر منه الا الواحد*" همان وحدت عددی است و بعد می‌فرمایند خدایی که "*إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ*" همه چیز به اراده اوست. معظم له افزود: چگونه می‌شود گفت که "*الواحد لا یصدر منه الا الواحد*" این سخن حق است یعنی خدا وحدت عددی ندارد کار او وحدت عددی نیست و کلّ عالم به اراده اوست اما احدی از آقایان این را نگفتند یک وحدت منبسطی گفتند که هم خدای سبحان که واحد است منزه از وحدت عددی است و هم فیض صادر او مبرّای از وحدت عددی است آنکه عرفا می‌گویند و بزرگان اهل حکمت گفتند این است که کلّ این عالم یک واحد است اینکه می‌گویند «این همه عکس می و رنگ مخالف که نمود یک فروغ رخ ساقی است» همین، بعدها که به آثار عرفا و حکما بیشتر آشنا شدند مسئله فیض منبسط، مسئله اطلاق فیض اینها را زیاد مطرح کردند.

این فیلسوف مجتهد افزود: اگر فیض منبسط است اطلاق است با عین "*إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ*" همین است خدا است و لا غیر کلّ جهان را او دارد اداره می‌کند آن بزرگواران می‌گویند او واحد است نه وحدت عددی این فیض هم واحد است نه وحدت عددی، عالم که یک واحد واقعی است «یک فروغ رخ ساقی است که در جام افتاد» از آن مصدر واحد است غیر از آن یک مورد من ندیدم جایی ایشان نسبت به قاعده الواحد و امثال الواحد نقدی داشته باشند این معلوم می‌شود این کتاب شریف را این اشارات را در یک عصر، در یک سن، در یک زمان نوشتند در سنین مختلف در اعصار مختلف در زمانهای مختلف نوشتند منتها حالا یکجا چاپ شده برای اینکه آن تعبیرات بلندی که به عنوان فیض منبسط به عنوان اطلاق فیضی و مانند آن دارند این با آن نقد سازگار نیست.

این فیلسوف مجتهد ادامه دادند: مرحوم آیت الله نجفی اصفهانی به حق از وارثان انبیا و اولیا بود حشر او با انبیا و اولیا و کوشش و تلاش برگزارکنندگان این همایش هم در گرامیداشت مسئله وراثت انبیاست امیدواریم که هم آن برگزارکنندگان هم حضار گرامی مهمانان محترم، علما و بزرگواران حوزه پربرکت اصفهان، اساتید و دانشمندان دانشگاههای اصفهان، مسئولان عالی‌قدر استان اصفهان همگی حافظ این مکتب و این مرام و این مشرب باشند که هم از تجربه حسّی استفاده کنند هم از تجرید عقلی استفاده کنند هم از شهود و این بزرگوار نه تنها جامع معقول و منقول بود بلکه جامع معقول و منقول و مشهود بود.

برخی از علما فقط علم نقلی دارند برخی از علما علم عقلی دارند
معظم له افزود: برخی از علما فقط علم نقلی دارند برخی از علما علم عقلی دارند برخی از علما جامع معقول و منقول اند کم‌اند عالمانی که این هر سه بخش معرفتی را جمع بکنند جامع معقول و منقول و مشهود باشند این بزرگوار از آن نوادر است که حشرش با انبیا و اولیای الهی باشد!

حضرت آیت الله جوادی آملی ابرازداشت: امیدواریم همگان هم در فراگیری معلوم هم در روش علم هم در پیامدهای علمی در عصری تلاش و کوشش بکنیم که ما هم جزء بیدار کنندگان جوامع بشری باشیم تا این نظام اسلامی به برکت خونهای پاک شهدا به دست صاحب اصلی اش برگردد! ایشان درباره وجود مبارک ولی عصر یک سخن بسیار خوبی دارد که سخن روز است برخیاها از شعر شاه نعمت الله ولی استفاده سوء کردند گفتند که نایب مهدی می آید بعد این نایب را گفتند نون است و الف است و یاء است و باء این را با حروف ابجد هماهنگ کردند بعد گفتند اسماعیل هادی این است و این نایب مهدی است شبیه آنچه احياناً شما می بینید در این مسائل پیش می آید به شدت ایشان برآشفته و رد کرد گفت این چه سخن باطلی است مگر می شود در عصر غیبت نایب خاص معین کرد مگر می شود وقت مشخص کرد البته ما هر زمان موظف به حالت انتظاریم اما این حرفها چیست؟!

این فیلسوف مجتهد افزود: اینها درست است که خواص می فهمند اما بیداری علمی است هم جلوی بهائیت را می گیرد هم جلوی ظهور خاص را می گیرد هم جلوی مدعیان مخصوص را می گیرد حرف، حرف تازه است مثل اینکه الآن در برابر سی دی ظهور این حرف را دارد می زند این صفحه را حتماً آقایان ببینند اصراری که ایشان دارند که چطور شما می گویند نایب چهار حرف دارد با اسماعیل هادی هماهنگ است مگر می شود در زمان غیبت این حرف را زد؟! این را می گویند بیداری که حرف، حرف تازه است حرف کهنه نیست حرفی است که مصرف روز دارد حرفی نیست که تاریخ مصرفش گذشته باشد این است که الآن هم که شما بزرگواران دارید تلاش می کنید دارید خدمتی به نظام اسلامی می کنید این را هم بدانید ان شاء الله حشر همه آنها با اولیا باشد و سعی شما مشکور ذات اقدس الهی باشد.

آیت الله آقاجفی اصفهانی؛ مرجع بیداری

شیخ محمدتقی بن شیخ محمد تهرانی رازی، معروف به «آقا نجفی اصفهانی» 170 سال پیش در اصفهان چشم به جهان گشود. وی برای تحصیل به حوزه علمیه نجف اشرف رفت و از محضر بزرگانی همچون شیخ مهدی نجفی، میرزای شیرازی، سیدعلی شوشتری اجازه اجتهاد گرفت.

سپس به اصفهان برگشت و کنار فعالیت های علمی، به فعالیت های اجتماعی پرداخت و در مقابل استبداد «ظل السلطان» حاکم مقتدر آن روز اصفهان ایستاد. از این رو، به دستور ناصرالدین شاه و در حالی که حدود 40 ساله بود، به تهران تبعید شد. زمان مظفرالدین شاه نیز به همین منوال گذشت تا این که دوباره به اصفهان برگشت و از آغازگران جنبش تنباکو شد. این عالم وارسته و مجاهد کبیر سرانجام در سن 70 سالگی در اصفهان دار فانی را وداع گفت و پیکر مطهرش نزدیک امامزاده احمدبن علی بن امام محمدباقر(ع) آرام یافت.

از این عالم بزرگوار بیش از یک صد اثر باقی مانده است که «اسرار الایات»، «اسرار الشریعة»، «الاجتهاد و التقليد»، «عناية الرضویه»، «شرح الاسماء الحسنی» و ترجمه های «عقاب الاعمال» و «عقاب الاعمال» شیخ صدوق و مجلدات 1، 2، 5، 7، 9، 11، 14، 15، 17 «بحارالانوار» علامه مجلسی از جمله آن هاست.

وی که داماد مرحوم شیخ جعفر کاشف الغطاء نیز به شمار می رفت، شاگردان بسیاری را به جامعه اسلامی تقدیم کرد که از جمله آن ها می توان به «سیدحسن حسینی قوچانی» (آقاجفی) و آیت الله العظمی سید حسین بروجردی اشاره کرد.

آقا نجفی در عمر شریف خویش از عنایات خاصه اهل بیت (ع) بهره مند شد و عنایات ربانی و شهودی ملکوتی را تجربه کرد که از جمله آن ها می توان به زیارت حضرت زهرا (س) در عالم رؤیا اشاره کرد.

وی در مسائل سیاسی نیز با اتخاذ موضعی غیرمنفعله، علیه بابیت و بهائیت به افشاگری پرداخت که همین موضوع موجب تبعید وی از اصفهان شد. پیش از این نیز، آیت الله شیخ محمدتقی اصفهانی در رأس جنبش تحریم تنباکو در اصفهان قرار داشت. مرحوم سیدجمال الدین اسد آبادی پس از ملاقات با آقا نجفی می گوید: حرارتی به کله اش دیدم که در «بیسمارک» (نخستین صدراعظم آلمان) نبود و به راستی اگر وزارت اعظم ایران را بر عهده داشت، مانند امیرکبیر حفظ حدود مملکت را می کرد که بیگانه از آن یک وجب نبرد!

آقا نجفی، رساله ای دو جلدی با عنوان «وظيفة الأنام فی زمن غیبة الإمام» (وظایف مردم در زمان غیبت امام زمان) دارد که در جلد اول آن 25 وظیفه و در جلد دوم 29 وظیفه ای (در مجموع 54 وظیفه) که منتظران واقعی باید در غیاب امام انجام دهند، می پردازد.